

Socialdepartementet
S2019/02078/FS

Yttrande, Stärkt kompetens i vård och omsorg (SOU 2019:20)

Utredningen

Utredningens övergripande uppdrag är att föreslå hur yrket undersköterska kan regleras i syfte att öka kvaliteten och säkerheten i hälso- och sjukvården och omsorgen (Dir. 2017:107).

Örnsköldsviks kommuns ställningstagande

Örnsköldsviks kommun anser att förslaget om ett kvalitetssäkrat innehåll i undersköterskeutbildningarna är det viktigaste första steget i stärkandet av kompetensen i vård och omsorg, och att Skolverket inte bör, utan ska samråda med Socialstyrelsen om innehållet.

Örnsköldsviks kommun ser även att säkerställande och kvalitetssäkring av validering inom yrket undersköterska är ett bra förslag. Dock kommer tydliga riktlinjer och stöd till verksamheterna vara viktigt, då det ställer höga krav på verksamheterna, både ekonomiskt och strukturmässigt. Örnsköldsviks kommun vill även påpeka att validering är ett brett begrepp och en metod som även kan användas för utbildad, men erfaren, personal för att säkerställa deras kompetens och främja en kompetensutveckling även för denna grupp.

Idag finns det statsbidrag som ska främja utbildningsinsatser, vilka inte möter de faktiska behov som ligger både inom utbildningsområdet och verksamheterna inom vård och omsorg. Örnsköldsviks kommun anser därför att det är viktigt att se över att möjligheterna till ekonomiskt stöd faktiskt möter de behov som finns och som är flexibla utifrån de olika kommunernas och regionernas förutsättningar. Det redogörs tydligt att statliga myndigheter ska få

ekonomisk kompensation för omställningen, men detsamma redovisas inte gällande kommuner och regioner.

Vidare anser Örnsköldsviks kommun att utredningen brister i sin helhetssyn kring undersköterskan i det breda området vård och omsorg och att det bland annat utifrån detta inte finns tillräckligt stark bakgrund till att en reglering genom skyddad yrkestitel säkerställer önskade utfall. Detta då utredningen inte omfattar den helhet som behövs och kan då heller inte redovisa för de fullständiga konsekvenserna det skulle innebära.

Det ska även noteras att verksamheterna anställer utifrån kompetens och legitimering, ej utifrån titel (exempelvis fysioterapeut/sjukgymnast) samt att det i andra sammanhang skett en nedgång i sysselsättningen efter en reglering av yrket. Att därför genomföra en sådan förändring som utredningen föreslår, baserat på en ofullständig bild av undersköterskan samt vård och omsorg, ser Örnsköldsviks kommun i som ett mindre bra alternativ. Detta då yrkets status består av så många fler parametrar än bara titeln i sig, till exempel arbetsmiljö, sysselsättningsgrader och schemaläggning. Örnsköldsviks kommun finner därför troliga skäl till att det krävs mer än skyddad yrkestitel för att uppnå syftet.

Att fortsätta se över kompetensförsörjningen är dock en nyckelfråga inför framtiden för att möta de krav som ställs utifrån både åldrande befolkning och andra utmaningar. Örnsköldsviks kommun anser därför att en vidare, mer omfattande utredning är nästa steg för ett bättre underlag för en eventuell reglering av yrket undersköterska genom skyddad yrkestitel. Alternativt kan mer omfattande utredning peka på andra lösningar för att stärka kompetensen inom vård och omsorg.

Örnsköldsviks kommun

Per Nylén
Kommunstyrelsens ordförande

§ 161 Yttrande, Stärkt kompetens i vård och omsorg (SOU 2019:20) (Kst/2019:491)

Ärendebeskrivning

Av kommunledningsförvaltningens skrivelse daterad den 13 augusti 2019 framgår att Örnsköldsviks kommun har inbjudits att yttra sig över betänkande Stärkt kompetens i vård och omsorg (SOU 2019:20). Betänkandet har gått på remiss till omsorgsnämnden och bildningsnämnden. På grund av tidsbrist har omsorgsnämnden tagit ett ordförandebeslut och bildningsnämnden har lämnat ett tjänstemannayttrande.

Utredningens övergripande uppdrag är att föreslå hur yrket undersköterska kan regleras i syfte att öka kvaliteten och säkerheten i hälso- och sjukvården och omsorgen (Dir. 2017:107).

Utredningens förslag

Utredningen föreslår att yrket undersköterska regleras med en skyddad yrkestitel.

Därutöver föreslår utredningen bl.a. följande i syfte att regleringen ska kunna uppnå önskad effekt och kvalitet och säkerhet:

- Socialstyrelsen ska vara behörig myndighet för det reglerade yrket undersköterska och pröva ansökningar om bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska.
- Socialstyrelsens beslut ska kunna överklagas.
- Socialstyrelsen ska också få meddela föreskrifter om vilken kompetens som ska anses motsvara en undersköterskeexamen och ge rätt att använda yrkestiteln undersköterska.
- En avgift ska få tas ut för prövning av ansökan om bevis om rätt att få använda yrkestiteln undersköterska.
- Den som olovligen använder yrkestiteln undersköterska ska dömas till böter.
- En myndighet får i uppdrag att under en avgränsad period validera kompetens och utföra de ytterligare åtgärder som kan behövas för att underlätta för huvudmännen och för enskilda att ansöka om bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska.

Delges:	Verkställs av:

Kommunstyrelsen

2019-09-03

2 (3)

§ 161 (forts.)

- För att upprätthålla en långsiktig och hållbar kompetensnivå bör Skolverket samråda med Socialstyrelsen om innehållet i utbildningen till det reglerade yrket undersköterska.

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram ett yttrande daterat 13 augusti 2019. Yttrandet baseras på omsorgsnämndens yttrande vilket ställer sig bakom utredningens förslag. Omsorgsnämnden lämnar också kompletterande synpunkter och förslag till betänkandet, framförallt behovet av att väga in kommunens ansvar och förutsättningar för omsorgsuppdraget, vilka kommunledningsförvaltningen ställer sig bakom. Bildningsnämnden ställer sig också bakom utredningens förslag.

Barn- och ungdomskonsekvensanalys

Ärendet bedöms inte ha någon negativ påverkan på barn och ungdomar.

Beredande instans förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens skrivelse daterad den 13 augusti 2019.
Arbetsutskottets § 113/2019.

Kommunstyrelsens behandling

Under kommunstyrelsens behandling av ärendet yrkar Anna-Britta Åkerlind (C) att det i sista stycket i yttrandet, sätts punkt efter ”undersköterska” och att resten av meningen tas bort.

Per Nylén (S) instämmer i yrkandet.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen godkänner yttrande, daterat den 13 augusti 2019 över SOU 2019:20 ”Stärkt kompetens i vård och omsorg”, med justeringar gjorda under kommunstyrelsens behandling och överlämnar yttrandet till socialdepartementet.

Delges:	Verkställs av:

Delges:	Verkställs av: